

VESZPRÉM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám:	VE/31/01857-2/2024	Tárgy:	Növény-egészségügyi intézkedés elrendelése
Ügyintéző:	Mohos Róbert	Hiv. szám:	-
Szerv. egység:	Növény- és Talajvédelmi Osztály	Melléklet :	-
Telefon:	06 88/590-472		

H A T Á R O Z A T

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró szerv (továbbiakban élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*, a továbbiakban: *FD zárlati károsító*) zárlati károsító fertőzés felszámolásának, valamint megtelepedésének és továbbterjedésének megakadályozása érdekében a VE-09/NT/00388-1/2021 és a VE/31/00872-1/2023 számú határozataiban kijelölt fertőzött területeken, azaz **Hegymagas, Kisapáti, Raposka és Tapolca települések Szent György-hegyen elhelyezkedő szőlőt termő területei** (továbbiakban: **fertőzött terület**) vonatkozásában az alábbi növényegészségügyi zárlati intézkedést rendeli el:

1. A **fertőzött területen** a szőlőtermelő (továbbiakban: termelő) **köteles a szőlő sárgaság tünetek jelenlétének megállapítására rendkívüli ellenőrzést végezni 2024.08.01-től 2024.08.20-ig terjedő időszakban.**
2. A szőlő sárgaság tüneteit mutató szőlőnövény észlelése esetén a termelő köteles a tünetes szőlőnövény **teljes leveles hajtásrendszerét azonnal levágni, majd ezt követően – akár a vegetációs időszak után is – a szőlőnövény megmaradt részét gyökerestől eltávolítani és megsemmisíteni.**
3. A levágott hajtású tünetes növényt, majd a gyökérrel együtt eltávolított szőlőnövény helyét egyértelműen azonosítható módon megjelölni szükséges.
4. **A szőlő sárgaság tünetek észlelése esetén értesíteni kell az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet a termelő adatainak, a tünetes növény helyének (házszám, hrsz.) és darabszámának megadásával.** Az értesítést a magánszemély telefonon, e-mailben, postai vagy elektronikus úton, a gazdálkodó szervezet elektronikus úton e-mailben vagy az e-Papír szolgáltatás igénybevételével az epapir.gov.hu oldalon küldheti meg. Az értesítés az epapir.gov.hu oldalon történő benyújtásakor az alábbiak kiválasztása szükséges: Témacsoport: Kormányhivatali ügyek, Ügytípus: Növény- és talajvédelmi feladatok, Címzett: Veszprém Vármegyei Kormányhivatal.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv figyelmezteti a termelőket, hogy amennyiben az előírt kötelezettségeknek nem, vagy nem megfelelően tesznek eleget, 15.000 Ft-tól 100.000.000 Ft-ig terjedő mértékű növényvédelmi bírság szabható ki.

A határozat ellen közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs, az a közléssel végleges és azonnal végrehajtható.

A döntés kézbesítésétől számított 30 (harminc) napon belül a törvényes érdekeiben sérelmet szenvedett fél jogszabálysértésre hivatkozva közigazgatási pert indíthat keresetlevél benyújtásával.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a gazdálkodó szervezet a keresetlevelet kizárólag elektronikus úton, az e-Papír szolgáltatás használatával az epapir.gov.hu oldalon nyújthatja be.

Az elektronikus ügyintézésre a magánszemélyek számára is az e-Papír szolgáltatás használatával az epapir.gov.hu oldalon van lehetőség.

A keresetlevél benyújtásakor az alábbiak kiválasztása szükséges:

Témacsoport: jogorvoslat

Ügýítýpus: közigazgatási szerv határozatának bírósági felülvizsgálat iránti keresetlevél benyújtása

Címzett: Veszprém Vármegyei Kormányhivatal

A keresetlevélhez csatolni kell azt az okiratot vagy annak másolatát, amelyre a fél bizonyítékként hivatkozik, amely a képviselővel való eljárás esetén a képviseleti jogosultságot igazolja, illetve amely a bíróság által hivatalból figyelembe veendő tény igazolásához szükséges.

Ha a felperes jogi képviselővel jár el, a keresetlevél tartalmazza a felperes jogi képviselőjének nevét, székhelyét, ügyvédi iroda esetén az ügyintéző nevét, több jogi képviselő esetén a hivatalos iratok kézbesítésére kijelölt jogi képviselő megjelölését, telefonos, illetve elektronikus elérhetőségét. A jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti. A keresetlevél benyújtására nyitva álló határidőt az ítélezési szünet nem érinti.

A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti.

A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

A bíróság tanácsa az azonnali jogvédelem iránti kérelemről a bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül dönt. Hiánypótlásnak nincs helye. A bíróság a kérelem teljesítését biztosíték adásához kötheti.

A halasztó hatály elrendelése esetén a döntés nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható, és egyéb módon sem hatályosulhat. A végrehajtás a kérelemnek a végrehajtást fogantató szerv tudomására jutásától annak elbírálásáig, de legkésőbb az elbírálásra nyitva álló határidő elteltéig nem fogantatóítható, kivéve, ha a közigazgatási szerv a döntést azonnal végrehajthatónak nyilvánította. A tudomásszerzésig fogantatóított végrehajtási cselekmények a bíróság eltérő rendelkezésének hiányában hatályban maradnak.

A keresetet a Veszprémi Törvényszék (a továbbiakban: Bíróság) bírálja el.

A Bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, ha a felek egyike sem kérte tárgyalás tartását, és azt a Bíróság sem tartja szükségesnek. Tárgyalás tartása keresetlevélben kérhető. A peres eljárás illetékköteles, melyet a Bíróság döntése szerint kell megfizetni.

I N D O K O L Á S :

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a 2013. évben a Badacsonytomaj 012/32 hrsz. alatti szőlőültetvényben, majd az ezt követő években a Badacsony-hegyen több helyen, illetve a Káptalan-tóti 1091/1 hrsz. és 1091/3 hrsz. alatti, a Gyulakeszi 722/1 hrsz. alatti, a Tapolca 0544/5 hrsz. alatti, a Mindszentkállya 579 hrsz. alatti, illetve a Raposka 067/4, 067/5, 067/6 hrsz. alatti, a Hegymagas 033/33-34 hrsz. alatti, a Hegymagas 033/9, 033/18, 033/21, 033/47 hrsz. alatti, a Hegymagas 033/16 hrsz. alatti, a Hegymagas 021/10 hrsz. alatti, a Hegymagas 1222/1 hrsz. alatti, a Kisapáti 979 hrsz. alatti, a Kisapáti 06/27 hrsz. alatti, a Kisapáti 04/23 hrsz. alatti, a Tapolca 37/19 hrsz. alatti, illetve a Szigliget 092/39 hrsz. alatti ingatlanokon található szőlőültetvényekben is a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó FD zárlati károsító fertőzöttséget állapított meg, illetve laboratóriumi vizsgálattal igazolt.

A növény-egészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Rendelet.) 2. számú melléklet A. részének II. szakasza d) pont 6.) alpontja szerint a *Grapevine flavescence dorée phytoplasma* **zárlati károsító** (továbbiakban: FD zárlati károsító), amely a tagállamok területén előfordul és az egész Európai Unióra nézve

fontos, ezért megtelepedésének, illetve továbbterjedésének megakadályozására és a fertőzés felszámolására vonatkozóan növény-egészségügyi intézkedéseket kell hozni.

A Rendelet 8. §-a alapján: *„Zárlati károsítók megtelepedésének, illetve továbbterjedésének megakadályozására és a fertőzés felszámolására vonatkozó belső növényegészségügyi előírásokat, zárlati szabályokat a 7. számú melléklet tartalmazza”.*

A Rendelet 7. számú melléklet FD zárlati károsítóra vonatkozó 1.4.1.2.1. pontja szerint:

„1.4.1.2.1. Grapevine flavescence dorée (FD) phytoplasma jelenlétének laboratóriumi vizsgálattal történt kimutatásakor a fertőzött növényanyagot, valamint az azokat termő területet zárlat alá kell helyezni és haladéktalanul körülhatárolt területet kell kijelölni.

1.4.1.2.1.1. A körülhatárolt terület magában foglalja:

- a) fertőzött területet – mely 1 km sugarú kör azon növény(ek) körül, amely(ek)re laboratóriumi vizsgálattal megerősítették a kórokozó jelenlétét, valamint*
- b) a pufferzónát – amely a fertőzött területet veszi körül és szélessége a fertőzött terület határától mért legalább 3 km.”.*

Erre tekintettel az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a 2016. 11. 29. napján kelt, VEF/001/00139-10/2016. számú határozatában az egész Badacsony-hegyet, a 2017. 12. 19. napján kelt VEF/001/02278-1/2017. számú határozatában Káptalanfői község közigazgatási területének a 7313. számú úttól déli irányban fekvő területét, a 2020.03.30. napján kelt VE-09/NT/01047-1/2020. számú határozatában a Gyulakeszi 722/1 hrsz. alatti, valamint a 2021.03.05. napján kelt VE-09/NT/00388-1/2021. számú határozatában a Raposka 067/4, 067/5, 067/6 hrsz. alatti, a Tapolca 0544/5 hrsz. alatti, illetve a Mindszentkállya 579 hrsz. alatti, a 2023.03.27. napján kelt VE/31/00872-1/2023 számú határozatában (továbbiakban a határozatok együtt: kijelölő határozat) a Hegymagas 033/33-34 hrsz. alatti, a Hegymagas 033/9, 033/18, 033/21, 033/47 hrsz. alatti, a Hegymagas 033/16 hrsz. alatti, a Hegymagas 021/10 hrsz. alatti, a Hegymagas 1222/1 hrsz. alatti, a Kisapáti 979 hrsz. alatti, a Kisapáti 06/27 hrsz. alatti, a Kisapáti 04/23 hrsz. alatti, a Tapolca 37/19 hrsz. alatti, illetve a Szigliget 092/39 hrsz. alatti ingatlanokon található szőlőültetvényekben lévő fertőzött szőlőnövények helyétől számított 1 km sugarú területet is fertőzött területnek jelölte ki, és a határuktól számított 3 km-es sugarú területet pedig pufferzónának határolta le.

A Rendelet 7. számú melléklet FD zárlati károsítóra vonatkozó 1.4.1.2.4. pontja szerint:

*„1.4.1.2.4. **A fertőzött területen az összes szőlő- és szőlő szaporítóanyag-termelőre vonatkoznak az alábbi kötelezettségek:***

- a) tilos elszállítani a szaporító- és ültetési anyagot a fertőzöttnek minősített területen található minden szőlőterületről,*

- b) rendszeresen kell ellenőrizni az ültetvényt a szőlő sárgaság tünetek jelenlétének megállapítására, észlelés esetén értesíteni kell a járási hivatalt,**
- c) védekezni kell az FD-vektorok ellen a járási hivatal előírása szerint; a kezelések adatainak nyilvántartását legalább 3 évig meg kell őrizni;**
- d) a járási hivatal rendelkezése alapján a kijelölt szőlőnövényeket meg kell semmisíteni, és
- e) nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény a kórokozóval fertőzöttnek minősített területen belül.”

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az előző bekezdésben foglaltak alapján a kijelölt határozatokban a **fertőzött területre vonatkozólag az alábbi** növény-egészségügyi zárlati intézkedéseket írta elő a földhasználók részére:

„3. Rendszeres ellenőrzést kell végezni a kijelölt táblákon júniustól a tenyészdő végéig a szőlő sárgaság tünetek jelenlétének megállapítására, a tünetek észlelése esetén értesíteni kell az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet.”

„4. A kijelölt táblákra vonatkozóan az FD zárlati károsítót terjesztő kabóca rovarvektorok elleni védekezésről folyamatosan gondoskodni kell, a következő növényvédelmi technológia szerint:

- **A nyugalmi időszakban a szőlőnövényeket – a művelési módnak megfelelően – metszésben kell részesíteni.** A rovarvektorok szőlővesszőkre esetlegesen lerakott tojásainak elpusztítása érdekében a metszés során képződött **nyesedéket vagy el kell ásni, vagy talajba kell forgatni** biztosítva a teljes talajtakarást, **vagy el kell égetni** egyéb jogszabályokban előírtak betartásával, **vagy össze kell mulcsozni.**
- **Tavasszal, a rügyfakadáshoz közeli időszakban olajos lemosó növényvédő szerekkel történő permetezéssel kell gyéríteni a szőlőtőkén esetlegesen előforduló és áttelelő tojások számát.**
- **A vegetáció során a rovarvektorok ellen 3 alkalommal növényvédő szeres védekezést kell elvégezni** az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által a védekezésre, védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével.”

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megfigyelte az FD zárlati károsítót terjesztő amerikai szőlőkabóca rajzását, és a felmérés, valamint a fentiekre tekintettel 2024.05.23 és 2024.07.17. napjain védekezési felhívásokat tett közzé a védekezés optimális idejére vonatkozólag, az alábbiak szerint:

„Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv vizsgálatai szerint a Badacsonyi Borvidék és Balaton-felvidéki Borvidék szőlőültetvényeiben az amerikai szőlőkabóca tömeges lárvakelése 2024. évben május harmadik hetében volt tapasztalható. Erre, illetve a szőlőnövények előrehaladott fejlettségére tekintettel a lárvák elleni első kezelést a szőlő virágzása után, de

legkésőbb június 15-éig, a második kezelést, ez első kezelés után 2-3 hét múlva, de legkésőbb július első hetében kell elvégezni.”

„ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által a **körülhatárolt területeken** elvégzett felmérések szerint az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) imágójának egyedszáma július közepén már minden felvételezési ponton elérte, sőt egyes helyeken jelentősen meg is haladta a védekezési küszöböt, ezért **a harmadik kötelező védekezést** - az élelmezés-egészségügyi várakozási időt, illetve az engedélyokirat egyéb előírásait figyelembe véve – **július hónap második felében szükséges elvégezni. Amennyiben a 2. kötelező védekezés július első hetében történt, akkor a 3. kezelés a 2. kezelést követően legkorábban 14 nappal később végezhető el.**”

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az FD zárlati károsítót terjesztő amerikai szőlőkabóca felmérése alapján megállapította, hogy a Szent György-hegyen található szőlőültetvényekben több helyen is magas egyedszámban megtalálhatóak voltak a lárvák, illetve a kihelyezett csapdák is magas számban fogják a kifejlett alakokat.

Ezen túlmenően az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv 2024. év júniusától folyamatosan növény-egészségügyi szemléket tartott a Szent György-hegyen található szőlőültetvényekben. A szemlék során megállapította, hogy az elmúlt évektől eltérően korábban és nagyobb mértékben jelentek meg a szőlőnövényeken a sárgaság tünetek. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a gyanús tőkéből mintát is vett laboratóriumi vizsgálatra. A laboratóriumi vizsgálatok az FD zárlati károsító jelenlétét igazolta a minden egyes mintában.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban: Éltv.) 17. § (1) bekezdése szerint: *”A termelő, illetve a földhasználó köteles*

- a) a zárlati és a vizsgálatköteles nem zárlati károsítókat elpusztítani, azok behurcolását, meghonosodását, terjedését megakadályozni;*
- b) a zárlati károsítók okozta fertőzést vagy annak gyanúját haladéktalanul az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bejelenteni;”.*

Az Éltv. 48. § (1) bek g) és i) pontjai szerint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a növények és növényi termékek egyes károsítói behurcolásának, elterjedésének és felszaporodásának megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a károsító természetéhez és elterjedtségéhez mérten, a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott esetekben az alábbi növény-egészségügyi intézkedéseket hozhatja:

„g) a **károsítók** behurcolásának és **elterjedésének megakadályozására, előfordulásának, felszaporodásának figyelemmel kísérésére és a védekezési intézkedések megtételére kötelezhet;**

i) **korlátozhatja a fertőzött, a fertőzésgyanús vagy a fertőzésveszélynek kitett ingatlanok, földterületek mezőgazdasági célú használatát, hasznosítását, valamint az ilyen földterületeket növény-egészségügyi zárlat alá helyezheti, fertőzésveszélyt jelentő növényállomány kivágását és megsemmisítését elrendelheti;.”**

A Szent György-hegyen az amerikai szőlőkabóca magas egyedszámának, illetve a szőlő sárgaság tünetes növények jelentős mennyiségének egyidejű jelenléte az FD zárlati károsító nagymértékű továbbterjedését okozhatja, ezért az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a rendelkező rész szerint a rendszeres termelői ellenőrzés mellett rendkívüli termelői ellenőrzést ír elő, illetve a tünetes növények eltávolítására és bejelentésére kötelezi a termelőket.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megítélése szerint a mezőgazdasági termelés zavartalanságának, továbbá az egészséges környezethez fűződő jog biztosítása érdekében, a különféle zárlati vagy vizsgálatköteles nem zárlati károsítók elleni védekezés, ösztársadalmi érdek, így a védekezési késedelem, illetve e kötelezettségek teljesítésének elmaradása adott esetben jelentős vagy helyrehozhatatlan kárral járhat.

A határozat közhírré tétel útján történő közlése az Éltv. 42. § (3) bekezdése, ill. azaz általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 89. §. (4) bekezdésén alapul, mivel az eljárás nagyszámú ügyfelet érint.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv hatáskörét az Éltv. 37. § (2) bekezdés c) pontja, a 32. § (4) bekezdés c) pontja és az 57. § o) pontja, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: kijelölő rendelet) 13. § f) pontja, 18. § (1) bekezdés a) pontja és 18. § (3a) bekezdése állapítja meg. Az illetékességet a kijelölő rendelt 3. § (2) bekezdése, illetve a 14. § (4) bekezdése, valamint az Ákr. 16. § (1) bekezdés a) pontja állapítja meg.

A termelők figyelmeztetése a növényvédelmi bírság kiszabásának lehetőségére az Éltv. 60. § (1) bek. a), j), l), m) és n) pontjain alapul. A növényvédelmi bírság mértéke az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről szóló 194/2008. (VII. 31.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének A) táblázatának a)/1., j), l) és n) pontjai alapján került megállapításra.

A fellebbezés lehetősége az Ákr. 116. § (4) bekezdés d) pontja alapján került kizárásra. A jogorvoslati tájékoztató az Ákr. 114. § (1) bekezdésén, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 37-39. §-án, 50-51. §-án, 52-53. §-án, és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés h) pontján alapul.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. §-a szerint az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet, állam, önkormányzat, költségvetési szerv, ügyész, jegyző, köztestület, valamint egyéb közigazgatási hatóság, valamint az ügyfél jogi képviselője elektronikus ügyintézésre köteles. Elektronikus ügyintézésre a cégkapuján keresztül van lehetősége.

A határozat az Ákr. 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének, valamint Veszprém Vármegyei Kormányhivatal vezetőjének a kiadmányozás rendjéről szóló 27/2023. (III.6.) számú utasításának 19. § (6) pontjában foglaltaknak megfelelően került kiadásra.

Veszprém, 2024. 07. 25.

Takács Szabolcs főispán
nevében és megbízásából:

Odor Tamás
osztályvezető

Kapják:

1. Ügyfél (közhírré tétel útján)
2. Irattár